IV

(Tiesību akti, kas pieņemti pirms 2009. gada 1. decembra saskaņā ar EK līgumu, ES līgumu un Euratom *līgumu)*

KOMISIJAS LĒMUMS

(2009. gada 24. marts)

par valsts atbalstu C 47/05 (*ex* NN 86/05), ko īstenojusi Grieķija *Hellenic Vehicle Industry SA* (*ELVO*) labā

(izziņots ar dokumenta numuru C(2009) 1476)

(Autentisks ir tikai teksts grieķu valodā)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

(2010/273/EK)

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 88. panta 2. punkta pirmo daļu,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Ekonomikas zonu un jo īpaši tā 62. panta 1. punkta a) apakšpunktu,

aicinājusi visas ieinteresētās personas iesniegt savas piezīmes saskaņā ar iepriekš minētajiem noteikumiem [1],

tā kā:

1. PROCEDŪRA

(1) Komisija 2002. gada 27. maija vēstulē saņēma sūdzību, kurā apgalvots, ka Grieķijas iestādes piešķīrušas valsts atbalstu uzņēmumam *ELVO – Hellenic Industry SA* (turpmāk tekstā – *ELVO*).

(2) Pēc plašas viedokļu apmaiņas ar Grieķijas iestādēm Komisija 2005. gada 7. decembra vēstulē informēja Grieķiju, ka tā ir nolēmusi attiecībā uz atbalstu uzsākt EK līguma 88. panta 2. punktā paredzēto procedūru.

(3) Komisijas lēmums uzsākt procedūru tika publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* [2]. Komisija aicināja ieinteresētās personas iesniegt savas piezīmes par minēto atbalstu.

(4) Komisija nesaņēma piezīmes no ieinteresētajām personām.

(5) Grieķija iesniedza savas piezīmes par Komisijas lēmumu uzsākt procedūru 2006. gada 1. marta vēstulē. Grieķija sniedza papildu informāciju 2006. gada 26. jūlija, 2006. gada 28. jūlija, 2006. gada 2. augusta, 2007. gada 22. jūnija, 2007. gada 2. jūlija, 2007. gada 31. augusta, 2007. gada 6. septembra, 2007. gada 18. oktobra, 2008. gada 22. februāra un 2008. gada 20. augusta vēstulēs.

(6) Komisijas ierēdņu un Grieķijas iestāžu sanāksme, klātesot *ELVO* pārstāvjiem, notika 2007. gada 4. maijā.

2. FAKTI

2.1. Atbalsta saņēmējs

(7) *ELVO* ir uzņēmums, kas ražo militāros transportlīdzekļus, civilos transportlīdzekļus un to rezerves daļas, un tas atrodas Salonikos Grieķijā. *ELVO* ir galvenais mehānisko transportlīdzekļu piegādātājs Grieķijas bruņotajiem spēkiem.

(8) Saskaņā ar pieejamo informāciju uzņēmums ražo šādu veidu transportlīdzekļus: autobusus, trolejbusus, pašizgāzējus, atkritumu savākšanas mašīnas, autocisternas, ugunsdzēsēju mašīnas, sniega arklus, lidmašīnu transportētājus, ceļamkrānu transportētājus, traktorus, kravas furgonus, piekabes, sporta automašīnas, tankus un bruņumašīnas.

(9) Uzņēmums tika nodibināts 1972. gadā ar nosaukumu *Steyr Hellas SA*, un tas ražoja traktorus, kravas automašīnas, velosipēdus un dzinējus. Uzņēmumu 1987. gadā pārdēvēja par *ELVO*, un par galveno tā akcionāru kļuva Grieķijas valsts.

(10) *Mytilineos Holdings SA* iegādājās 43 % *ELVO* akciju saskaņā ar 2000. gada 29. augusta akciju pirkuma līgumu pēc atklāta konkursa (turpmāk tekstā šī pārdošana minēta kā "daļēja privatizācija"). Pašlaik 51 % no *ELVO* pieder Grieķijas valstij.

(11) *ELVO* pašlaik nodarbina apmēram 672 cilvēkus (2007. gada dati). Tā apgrozījums 2007. gadā bija 84 miljoni euro.

[1] OV C 34, 10.2.2006., 24. lpp.
[2] Sal. 1. zemsvītras piezīmi.

2.2. **Atbalsta pasākumi**

2.2.1. *Nodokļu atbrīvojums saskaņā ar Likumu 2771/1999*

(12) Saskaņā ar 1999. gada 16. decembrī pasludinātā Likuma 2771/1999 15. panta 3. punktu Grieķijas valsts atbrīvoja *ELVO* no visiem parādiem valsts kasei saistībā ar nodokļiem un naudas sodiem par laika posmu no 1988. līdz 1998. gadam (turpmāk tekstā – nodokļu atbrīvojums A). Kā norādījušas Grieķijas iestādes, atbrīvojuma vērtība bija GRD 1 193 753 186 (atbilst EUR 3 503 310,89) ([3]), ko *ELVO* bija parādā valsts kasei.

(13) Savās piezīmēs par Komisijas lēmumu uzsākt procedūru atbilstoši EK līguma 88. panta 2. punktam Grieķijas iestādes informēja Komisiju par diviem citiem pasākumiem *ELVO* atbalstam.

2.2.2. *Nodokļu atbrīvojums saskaņā ar Likumu 1892/90*

(14) Ar lēmumu ([4]), kas pieņemts atbilstoši Likuma 1892/90 49. pantam, Grieķijas iestādes piešķīra *ELVO* nodokļu atbrīvojumu EUR 3 546 407,89 apmērā (turpmāk tekstā – nodokļu atbrīvojums B). Šī summa atbilda *ELVO* nodokļu saistībām no 1998. gada (iepriekšējās nodokļu revīzijas gads) līdz tā akciju daļas pārdošanai uzņēmumam *Mytilineos*. Atbrīvojums izpaudās kā *ELVO* iepriekš nomaksāto nodokļu atmaksa, ko veica nodokļu administrācija. To var iedalīt šādi:

— EUR 2 912 380,90 attiecās uz PVN, ko *ELVO* bija samaksājis pēc daļējās privatizācijas, bet kas bija jāsamaksā laikā no 2000. gada 1. janvāra līdz daļējai privatizācijai 2000. gada 29. augustā. Šo summu atmaksāja Grieķijas iestādes divos maksājumos 2002. gada 7. novembrī (EUR 900 000) un 2004. gada 6. februārī (EUR 2 012 318,90),

— EUR 634 088,99 atbilda nodokļiem, ko *ELVO* bija samaksājis par 1998., 1999. un 2000. darbības gadu (līdz daļējai privatizācijai). Grieķija nav norādījusi precīzu atmaksas datumu.

2.2.3. *Aizdevuma garantija*

(15) Vācijas banka *Bayerische Hypo- und Vereinsbank AG* 1997. gadā piešķīra *ELVO* aizdevumu EUR 23 008 134,635 apmērā. Šis aizdevums tika nodrošināts ar Grieķijas valsts garantiju (turpmāk tekstā – aizdevuma garantija). *ELVO* nesniedza nodrošinājumu par garantiju, bet samaksāja valstij nodevu 1 % apmērā no summas. Grieķijas iestādes ir informējušas Komisiju, ka aizdevums tika piešķirts, lai finansētu ražošanu Aizsardzības ministrijas iepirkuma programmu vajadzībām, konkrēti – […] (*) ražošanu Grieķijas armijas vajadzībām.

3. **IEMESLI PROCEDŪRAS UZSĀKŠANAI ATBILSTOŠI 82. PANTA 2. PUNKTAM**

(16) Kā minēts iepriekš, Komisija 2005. gada 7. decembra vēstulē informēja Grieķiju, ka tā ir uzsākusi procedūru atbilstoši EK līguma 88. panta 2. punktam attiecībā uz nodokļu atbrīvojumu A, ko tā uzskata par valsts atbalstu. Komisijai bija šaubas par atbalsta saderību ar kopējo tirgu turpmāk izklāstīto iemeslu dēļ.

(17) Viedokļu apmaiņā, kas notika, pirms tika pieņemts lēmums par procedūras uzsākšanu, Grieķija apgalvoja, ka uz *ELVO* darbību pilnībā attiecas EK līguma 296. pants, jo *ELVO* ražo galvenokārt militāros transportlīdzekļus, kas paredzēti Grieķijas bruņotajiem spēkiem. Tomēr Komisija norādīja, ka *ELVO* ražo arī civilos un divējāda lietojuma transportlīdzekļus. Grieķija nebija pierādījusi, ka nodokļu atbrīvojums sniedzis labumu tikai *ELVO* militāro transportlīdzekļu ražošanai un ka tas ir svarīgi Grieķijas būtiskajām aizsardzības interesēm.

(18) Attiecīgi Komisija uzskatīja, ka tikai daļa finansiālā atbalsta, kas piešķirts *ELVO*, nodrošināja labumu militāro transportlīdzekļu ražošanai, uz kuru attiecas EK līguma 296. pants, un ka atbalsts, kas piešķirts ražošanai, uz kuru minētais pants neattiecas, ir jāpārbauda attiecīgā procedūrā, pamatojoties uz EK līguma 88. panta 2. punktu.

(19) Tajā pašā vēstulē Komisija saskaņā ar Padomes Regulas (EK) Nr. 659/1999 ([5]) 10. panta 3. punktu pieprasīja, lai Grieķija sniedz tai informāciju par vairākiem jautājumiem, tostarp šādiem:

— informācija par jebkādu citu finansiālu atbalstu, kas piešķirts *ELVO* no valsts līdzekļiem,

— pierādījumi, ka izdevumu un ieņēmumu pārskati saistībā ar civilo transportlīdzekļu ražošanu (tostarp divējāda lietojuma transportlīdzekļu ražošanu) un militāro transportlīdzekļu ražošanu tika nošķirti un ka atbalsts tika piešķirts tikai par labu militāro transportlīdzekļu ražošanai,

— dati par apgrozījuma sadalījumu pa produktu kategorijām (civilie, divējāda lietojuma un militārie transportlīdzekļi).

4. **GRIEĶIJAS IESTĀŽU APSVĒRUMI**

(20) Atbildot uz Komisijas lēmumu uzsākt izmeklēšanas procedūru, Grieķija iesniedza turpmāk izklāstītās piezīmes.

([3]) Summa EUR, ko noteikušas Grieķijas iestādes.

([4]) Šis lēmums ir materializēts tikai 2000. gada 29. augusta akciju pirkuma līgumā starp Grieķijas valsti un *Mytilineos*.

(*) Uz informāciju attiecas dienesta konfidencialitāte.

([5]) Padomes 1999. gada 22. marta Regula (EK) Nr. 659/1999, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus EK līguma 93. panta piemērošanai (OV L 83, 27.3.1999., 1. lpp.).

4.1. **Citi atbalsta pasākumi**

(21) Atbildot uz Komisijas pieprasījumu, Grieķija informēja Komisiju par iepriekš aprakstīto nodokļu atbrīvojumu B un aizdevuma garantiju. Grieķija norādīja, ka *ELVO* nav saņēmis citu atbalstu no valsts līdzekļiem.

4.2. **EK līguma 296. panta piemērojamība**

(22) Grieķija apstiprināja, ka *ELVO* nesagatavo atsevišķus pārskatus par tā civilās un militārās produkcijas ražošanu. Tomēr Grieķija pastāvēja uz to, ka *ELVO* ražo galvenokārt militāro aprīkojumu. Tādējādi no 1987. līdz 1998. gadam 85 % no uzņēmuma pārdošanas attiecās uz "militārajām programmām". Tas, ka militāro transportlīdzekļu īpatsvars no pārdošanas apjoma 1999. gadā bija tikai 54 %, ir izņēmuma gadījums, jo tika īstenota 1997. gadā noslēgtā vienošanās piegādāt autobusus un trolejbusus dažādām valsts iestādēm (patiešām, vēlāk, no 2000. līdz 2002. gadam, militāro transportlīdzekļu īpatsvars no pārdošanas apjoma atkal bija parastajā augstajā līmenī, attiecīgi – 64,61 %, 72,59 % un 98,40 %). Tādējādi, izņemot 1999. gadu, vairums *ELVO* saražotās produkcijas bija militārais aprīkojums, uz kuru var attiecināt EK līguma 296. pantu.

4.3. **Privātā pārdevēja princips**

(23) Tas, ciktāl uz nodokļu atbrīvojumiem A un B nevarētu attiecināt EK līguma 296. pantu, jāvērtē *ELVO* daļējās privatizācijas kontekstā. Tā tika īstenota, rīkojot atklātu konkursu, par kuru interesi izrādīja astoņas Grieķijas un starptautiskās grupas. Četras no tām iesniedza prasībām atbilstošus piedāvājumus. *Mytilineos* piedāvājums tika uzskatīts par vislabāko.

(24) Privatizācijas procesa gaitā Grieķijas valsts nolēma, ka *ELVO* jāpārdod bez jebkādām nodokļu saistībām, kas zināmas pirms pārdošanas pabeigšanas, un ka visas nodokļu saistības, kas radīsies pirms pārdošanas, bet būs jāsedz tikai vēlāk, uzņemsies Grieķijas valsts. Šie nosacījumi bija daļa no konkursa procedūras noteikumiem un bija zināmi visiem konkursa pretendentiem (kuru piedāvājumi attiecīgi atspoguļoja to cerības, ka šie parādi tiks norakstīti). Mērķis bija nodrošināt pēc iespējas augstāku cenu par akcijām (atskaitot nodokļu prasījumus, attiecībā uz kuriem piešķirts atbrīvojums).

(25) Grieķijas valsts apgalvo, ka tas, ka pārdevējs uzņemas pārdotās struktūrvienības finanšu saistības, kas darījuma pabeigšanas brīdī nav materializējušās, ir vispārpieņemta komercdarbības prakse, kas tiek īstenota līdzīgos darījumos. Turklāt Grieķijas iestādes norāda, ka *Mytilineos* samaksātā cena (EUR 12 179 071) nodrošināja tām ievērojamu neto atlīdzību, pat ja atskaita dzēsto parādu (tīrā summa EUR 5 129 298,12).

(26) Tādējādi Grieķija apgalvo, ka ir rīkojušās līdzīgi kā privāts pārdevējs, kas cenšas maksimāli palielināt peļņu no sava aktīva pārdošanas, un ka tāpēc nodokļu atbrīvojumi A un B nav valsts atbalsts.

4.4. **Valsts atbalsta shēma N 11/91**

(27) Grieķijas iestādes arī atsaucās uz valsts atbalsta shēmu N 11/91, ko Komisija apstiprinājusi 1991. gada 11. jūlija vēstulē. Saskaņā ar šo shēmu tika atļauts valsts atbalsts parāda norakstīšanas vai kapitalizācijas veidā saistībā ar 208 identificētu valsts sektorā darbojošos uzņēmumu privatizāciju; viens no tādiem uzņēmumiem ir *ELVO*. Tomēr shēma paredzēja, ka par šādu atbalstu Komisija iepriekš jāinformē divos gadījumos:

— ja uzņēmuma pārdošana notiek, īstenojot procedūru, kas nav atklāts konkurss, t. i., veicot tiešu pārdošanu trešai personai,

— ja uzņēmums darbojas konkrētās nozarēs, tostarp automobiļu rūpniecībā ([6]).

(28) Grieķijas iestādes apgalvo, ka uz parāda norakstīšanu, kas veikta, pamatojoties uz Likumu 1892/90, attiecas šī shēma. Par norakstīšanu nebija iepriekš jāinformē Komisija, jo 43 % no *ELVO* tika pārdoti atklātā konkursa procedūrā, un, tā kā *ELVO* ir militāro transportlīdzekļu ražotājs, tas nav iekļaujams "automobiļu" ražotāju kategorijā valsts atbalsta noteikumu nozīmē.

5. **NOVĒRTĒŠANA**

5.1. **EK līguma 296. pants**

(29) Pirms atbalsta pasākumu novērtēšanas pēc būtības atbilstoši valsts atbalsta noteikumiem ir lietderīgi izvērtēt Grieķijas apgalvojumu par EK līguma 296. panta piemērojamību.

(30) Pamatojoties uz EK līguma 296. panta 1. punkta b) apakšpunktu, Līguma noteikumi neliedz dalībvalstij veikt "pasākumus, ko tā uzskata par nepieciešamiem, lai aizsargātu savas būtiskās drošības intereses, kas saistītas ar ieroču, munīcijas un militārā aprīkojuma ražošanu vai tirdzniecību; šādi pasākumi kopējā tirgū nedrīkst nelabvēlīgi ietekmēt tādu ražojumu, kuri nav tieši paredzēti militāriem nolūkiem, konkurences nosacījumus." Šis noteikums attiecas uz ražojumu sarakstu, ko izstrādājusi Padome (sk. EK līguma 296. panta 2. punktu) un kas cita starpā ietver (saraksta 6. punkts) "tankus un specializētos kaujas transportlīdzekļus: (..) b) militāros transportlīdzekļus, bruņotus vai bruņu transportlīdzekļus, tostarp amfībijas; c) bruņumašīnas…".

([6]) Franču valodā *automobiles*.

(31) Ciktāl tas attiecas uz šo gadījumu, tas nozīmē, ka EK līgumā ietvertie valsts atbalsta noteikumi nav piemērojami pasākumiem saistībā ar 1958. gada sarakstā iekļautajiem ražojumiem, ar nosacījumu, ka šādus pasākumus uzskata par vajadzīgiem būtisku dalībvalsts drošības interešu aizsardzībai.

(32) Saskaņā ar tiesu praksi dalībvalstij, kas vēlas savu darbību pamatot ar EK līguma 296. pantu, jāiesniedz pierādījumi par to, ka šādos izņēmuma gadījumos atbrīvojumi nepārsniedz ierobežojumus ([7]).

(33) Grieķija vispirms apgalvoja, ka visa *ELVO* produkcija vai vismaz ļoti ievērojama tās daļa ir militārais aprīkojums, uz ko attiecas EK līguma 296. panta 1. punkta b) apakšpunkts, un tādējādi Līgumā paredzētos valsts atbalsta noteikumus nevar piemērot tā, lai aizliegtu jebkuru valsts atbalstu par labu *ELVO*.

(34) Šo argumentu nevar pieņemt. Saistībā ar šo lietu saņemtā informācija skaidri liecina, ka *ELVO* produkcija ir ne vien ražojumi, uz kuriem attiecas EK līguma 296. pants, bet arī ražojumi, kas ir vai nu piemēroti divējādam lietojumam, vai ir paredzēti vienīgi civiliem mērķiem (sk. iepriekš 8. un 17. apsvērumu). Šā iemesla dēļ vien Komisija nevar pieņemt vispārējo apgalvojumu, ka visām *ELVO* darbībām ir piemērojams EK līguma 296. panta 1. punkta b) apakšpunkts. Šā izņēmuma piemērošana jāizvērtē atsevišķi par katru atbalsta pasākumu, ņemot vērā tā mērķi un jomu.

(35) Attiecībā uz nodokļu atbrīvojumiem A un B Komisija nevar pieņemt apgalvojumu, ka uz tiem attiecas EK līguma 296. pants. Patiešām, ja nav atsevišķu pārskatu par civilās un militārās produkcijas ražošanu, nav iespējams pārliecināties, vai šie pasākumi nodrošinātu labumu tikai militārajai ražošanai.

(36) Situācija attiecībā uz aizdevuma garantiju ir atšķirīga. Grieķija ir iesniegusi informāciju, kas pierāda, ka garantija tika attiecināta uz aizdevumu, ko ņēma *ELVO*, lai izpildītu pasūtījumus saistībā ar transportlīdzekļu ražošanu Grieķijas bruņotajiem spēkiem. Pirmais pasūtījums bija saistīts ar […], uz ko nepārprotami attiecas EK līguma 296. pantā ietvertais militārā aprīkojuma uzskaitījums. Otrais pasūtījums bija saistīts ar […], ko pirmajā acumirklī varētu uzskatīt par divējāda lietojuma ražojumiem un uz ko EK līguma 296. pantu varētu attiecināt tikai tad, ja tie būtu īpaši paredzēti militārai lietošanai. Šajā ziņā Grieķija ir oficiāli paziņojusi, ka […] ražoti, ievērojot Grieķijas militāro spēku specifikācijas […]. Komisija piekrīt, ka […], ņemot vērā to specifikācijas, ir iekļaujami iepriekš 30. punktā minētajā ražojumu sarakstā un jo īpaši tā 6. punkta b) apakšpunktā. Grieķija ir arī apliecinājusi Komisijai, ka visi […] ir piegādāti […] vienīgi lietošanai militāriem mērķiem, kā tas apstiprināts Aizsardzības ministrijas vēstulē. Grieķija ir arī norādījusi, ka […] ir paredzēti militārām operācijām un to atbalstam un ir atzīti par piemērotiem […] mērķiem. Komisija piekrīt, ka transportlīdzekļi ir vajadzīgi būtisku Grieķijas drošības interešu aizstāvībai.

(37) Komisija ir pārliecinājusies, ka pasūtījums, par kuru tika nodrošināta aizdevuma garantija, attiecās uz militāro aprīkojumu EK līguma 296. panta 1. punkta b) apakšpunkta nozīmē un ka garantija bija vajadzīga šāda aprīkojuma piegādei Grieķijas aizsardzības spēkiem. Komisija attiecīgi piekrīt, ka aizdevuma garantija ir izņēmums no EK līgumā paredzētajiem valsts atbalsta noteikumiem atbilstoši EK līguma 296. panta 1. punkta b) apakšpunktā noteiktajam izņēmumam.

(38) Tāpēc turpmākā analīze attiecībā uz atbilstību valsts atbalsta noteikumiem attieksies tikai uz nodokļu atbrīvojumiem A un B.

5.2. **Valsts atbalsta esība**

5.2.1. *Valsts līdzekļu, selektivitātes, tirdzniecības iespaidošanas un konkurences izkropļojumu jēdzieni*

(39) Atbilstoši EK līguma 87. panta 1. punktam "(…) ar kopējo tirgu nav saderīgs nekāds atbalsts, ko piešķir dalībvalstis vai ko jebkādā citā veidā piešķir no valsts līdzekļiem un kas rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus, dodot priekšroku konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai, ciktāl tāds atbalsts iespaido tirdzniecību starp dalībvalstīm", ja vien šādu atbalstu nevar pamatot atbilstoši EK līguma 87. panta 2. vai 3. punktam. Valsts atbalsta jēdziens attiecas ne vien uz valsts līdzekļu tiešu piešķiršanu, piemēram, dotāciju veidā, bet arī gadījumiem, kad valsts dzēš prasījumus pret atbalsta saņēmēju un tādējādi zaudē ieņēmumus.

(40) Komisija uzskata, ka nodokļu atbrīvojumi A un B ir valsts atbalsts, jo tie ir saistīti ar nodokļiem, kas ir valsts līdzekļi, un tie nepārprotami piešķir selektīvas priekšrocības *ELVO*, kam citādā gadījumā būtu jāsamaksā šie parādi. Atbrīvojumi ir arī acīmredzami saistāmi ar valsti tāpēc, ka tie piešķirti ar valsts institūciju īstenotu pasākumu starpniecību (t. i., likumu attiecībā uz nodokļu atbrīvojumu A un nodokļu administrācijas lēmumu par atmaksu attiecībā uz nodokļu atbrīvojumu B). Tā kā transportlīdzekļu rūpniecībā pastāv konkurence un tirdzniecība starp dalībvalstīm, finansiālās priekšrocības par labu *ELVO* salīdzinājumā ar tā konkurentiem rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus un iespaido tirdzniecību starp dalībvalstīm.

([7]) Šajā sakarā sk. EKT 2008. gada 8. aprīļa spriedumu lietā C-337/05 *Komisija pret Itāliju* (vēl nav publicēts), 42.–49. punktu.

5.2.2. *Priekšrocību kritērijs – Grieķijas apgalvojums, ka tā rīkojusies kā privāts pārdevējs*

(41) Grieķija tomēr ir apgalvojusi, ka nodokļu atbrīvojumi A un B nav valsts atbalsts, jo tie nerada *ELVO* tādas priekšrocības, kādas tas nebūtu varējis saņemt parastos tirgus apstākļos. Patiešām, kā izklāstīts šajā lēmumā no 23. līdz 26. apsvērumam, Grieķija apgalvo, ka tā ir rīkojusies tā, kā līdzīgos apstākļos būtu rīkojies jebkurš privāts pārdevējs.

(42) Šo apgalvojumu nevar pieņemt.

(43) Pirmkārt, Komisija norāda, ka, lai gan Grieķija apgalvo, ka tā rīkojusies tā, kā līdzīgos apstākļos būtu rīkojies privāts pārdevējs, tā tomēr izmantoja pilnvaras, kādas ir vienīgi valstij, lai piešķirtu *ELVO* atbalsta pasākumus, proti, konkrētu likumu nodokļu parāda norakstīšanai attiecībā uz nodokļu atbrīvojumu A un nodokļu administrācijas lēmumu attiecībā uz nodokļu atbrīvojumu B. Šīs ir pilnvaras, ko privāts pārdevējs nekad nevarētu īstenot. Tāpēc pēc definīcijas nav uzskatāms, ka Grieķijas valsts rīkojās tā, kā parastos apstākļos rīkojas privāts uzņēmējs ([8]).

(44) Turklāt Komisija kā papildu argumentu norāda arī faktu, ka Grieķijas apgalvojums, ka, norakstot nodokļu prasījumus, tā varēja sasniegt augstāku neto cenu (t. i., akciju pārdošanas cena mīnus nesaņemtie nodokļu ieņēmumi) savām uzņēmumā *ELVO* piederošajām akcijām, nekā tā būtu varējusi sasniegt, ja tā pārdotu akcijas, nenorakstot nodokļu prasījumus, ir tikai pieņēmums, kas nav pamatots ar pierādījumiem (piemēram, salīdzinājumu starp faktisko pārdošanas cenu un aprēķināto akciju cenu alternatīvā situācijā). Tā kā nav ne mazāko norāžu, kas par to liecinātu, ir neiespējami pieņemt Grieķijas argumentu, ka nodokļu atbrīvojumiem bija komerciāla nozīme.

(45) Komisija attiecīgi noraida Grieķijas apgalvojumu par to, ka tā rīkojusies kā pārdevējs tirgus ekonomikas apstākļos, un secina, ka nodokļu atbrīvojumi A un B nodrošināja *ELVO* tādas priekšrocības, kādas tas nebūtu varējis iegūt atbilstoši parastajiem tirgus nosacījumiem.

5.2.3. *Secinājums par valsts atbalsta esību*

(46) Komisija secina, ka nodokļu atbrīvojumi A un B ir valsts atbalsts EK līguma 87. panta 1. punkta nozīmē.

5.3. **Saderība ar kopējo tirgu**

5.3.1. *Iespējamā saderība atbilstoši valsts atbalsta shēmai N 11/91*

(47) Izmeklēšanas gaitā Grieķija apgalvoja, ka, ja nodokļu atbrīvojumi A un B tiktu atzīti par valsts atbalstu, uz tiem jebkurā gadījumā attiektos iepriekš minētā shēma, ko Komisija apstiprināja lietā N 11/91, un attiecīgi tie būtu saderīgi ar kopējo tirgu. Tomēr Komisija nevar pieņemt Grieķijas argumentus, kas izklāstīti iepriekš 27. un 28. apsvērumā.

(48) Kā sākotnēju piezīmi Komisija norāda faktu, ka Likums 1892/90, kas bija Komisijas lēmuma N 11/91 priekšmets, attiecas tikai uz uzņēmuma vai visu uzņēmuma aktīvu, vai uzņēmuma akciju lielākās daļas pārdošanu vai nodošanu jebkādā citā veidā (Likuma 1892/90 49. pants). Tomēr šajā gadījumā privātpersonai tika pārdoti tikai 43 % no *ELVO* akcijām, bet Grieķijas valdība paturēja 51 %. Jau šā fakta dēļ vien Komisija apšauba, vai uz *ELVO* daļējo privatizāciju var attiecināt shēmu.

(49) Pat ja, ņemot vērā argumentu, varētu piekrist, ka akciju pirkuma līgumam ir piemērojama shēma N 11/91, šajā gadījumā nav ievēroti minētās shēmas nosacījumi.

(50) Patiešām, pat ja – atkal ņemot vērā argumentu – piekristu, ka shēmas nolūkos militāro transportlīdzekļu ražošana nav iekļaujama automobiļu nozares definīcijā, fakts ir tāds, ka *ELVO*, kā apliecināts iepriekš, papildus speciālajiem militārajiem transportlīdzekļiem ražo plašu divējāda lietojuma vai civilo transportlīdzekļu klāstu. Ar to vien, ka *ELVO* ražo civilos transportlīdzekļus, pietiek, lai shēmas ietvaros šo uzņēmumu kvalificētu kā automobiļu ražotāju.

(51) Privatizējot tādu automobiļu ražošanas uzņēmumu kā *ELVO*, prasība iepriekš informēt Komisiju ir svarīga prasība, kas jāievēro, lai shēmā nodrošinātu saderību ar kopējo tirgu ([9]). Grieķija neinformēja par *ELVO* daļējo privatizāciju. Tāpēc nodokļu atbrīvojumus A un B nevar uzskatīt par saderīgiem ar kopējo tirgu atbilstoši shēmai.

5.3.2. *Citi saderības pamatojumi*

(52) Grieķija nav minējusi citus saderības pamatojumus, un Komisija neuzskata, ka atbalstu varētu uzskatīt par saderīgu ar kopējo tirgu uz jebkura cita juridiskā pamata.

([8]) Sk. Pirmās instances tiesas 2008. gada 17. decembra nolēmumu lietā T-196/04, *Ryanair* (vēl nav publicēts), 84., 85. un 90. punktu.

([9]) No tiesu prakses izriet, ka gadījumos, kad, lai varētu apstiprināt atbalsta shēmu, ir jāievēro pienākums informēt par konkrētu veidu atbalstu (piemēram, ko piešķir uzņēmumiem konkrētā nozarē), uz šādu atbalstu neattiecas shēmā paredzētās atļaujas un par to ir jāinformē atsevišķi. Tādējādi informēšana ir būtiska prasība, nevis vienkārši informēšanas jautājums. Sal. apvienotās lietas T-447/93, T-448/93 un T-449/93, *AIETEC et al.*, (1995) *ECR p.* II-1971, 129. un 135. punkts; lietu C-169/95, Komisija pret Spāniju, (1997) *ECR* I-135, 28. un 29. punkts; apvienotās lietas T-132/96 un T-143/96, *Freistaat Sachsen*, (1999) *ECR p.* II-3663, 203. punkts; apvienotās lietas C-57/00 P un C-61/00 P, *Freistaat Sachsen*, (2003) *ECR* I-9975, 114. punkts *et seq*.

(53) Komisija attiecīgi secina, ka valsts atbalsts, kas piešķirts *ELVO*, nav saderīgs ar kopējo tirgu.

5.4. **Atbalsta summas noteikšana**

(54) Nesaderīgais valsts atbalsts ir jāatgūst no *ELVO*. Tomēr, kā Komisija apstiprināja lēmumā par procedūras uzsākšanu, *ELVO* produkcijas daļu, kas ir militārais aprīkojums, var uzskatīt par tādu, uz kuru attiecas Līguma 296. panta 1. punkta b) apakšpunkts. Ciktāl atbalsts piešķirts par labu šai produkcijas daļai, tas nav uzskatāms par valsts atbalstu, jo atbalsts bija vajadzīgs būtisku Grieķijas drošības interešu aizsardzībai. Tādā gadījumā rodas jautājums, kā iedalīt atbalstu starp abām produkcijas daļām.

(55) Valsts atbalsts, uz kuru attiecas šis lēmums, netika piešķirts konkrētai darbībai, jo tas nebija paredzēts konkrēta projekta finansēšanai. Tāpēc Komisijai jānosaka, ciktāl atbalsts piešķirts par labu militārajām darbībām un ciktāl – par labu civilajām. Šo aprēķinu sarežģī fakts, ka *ELVO* neieviesa atsevišķus pārskatus par civilajām darbībām un par militārajām darbībām. Šajos apstākļos Komisija savu analīzi balstīs uz abu veidu darbību relatīvo apjomu. Tāpēc tai jānovērtē katras darbības īpatsvars. Komisija ņem vērā, ka jebkurš valsts atbalsts, kas piešķirts *ELVO* un nav bijis paredzēts konkrētas darbības finansēšanai, tajā pašā laikā ir sedzis iepriekšējos parādus un nodrošinājis *ELVO* priekšrocības turpmāko darbību finansēšanā. Tāpēc, nosakot, ciktāl valsts atbalsts piešķirts par labu civilajām un militārajām darbībām, Komisija uzskata, ka analīzi nevar ierobežot tikai ar civilās un militārās produkcijas ražošanas nošķiršanu (t. i., katras darbības īpatsvaru) gadā, kurā tika piešķirts atbalsts, bet ir jāaprēķina vidējā šo abu darbību proporcija pietiekami ilgā laika posmā. Vairāku gadu vidējā rādītāja izmantošanu pamato arī fakts, ka abu veidu darbību īpatsvars dažādos gados var ievērojami atšķirties. Patiešām, konkrēts gads var neatspoguļot vidējo abu darbības virzienu proporciju ilgākā termiņā.

(56) Tā kā nav atsevišķu pārskatu par civilās un par militārās produkcijas ražošanu, šis sadalījums noteikti jāveic, pamatojoties uz tuvināšanu. Komisija uzskata, ka Grieķijas iesniegtais iedalījums starp *ELVO* veiktajiem produkcijas realizācijas apjomiem militārajām programmām un civilajiem klientiem ir pieņemams tuvinājums, lai noteiktu civilā un militārā aprīkojuma īpatsvaru *ELVO* produkcijā, un ka attiecīgi ir jāiedala arī ieņēmumi no nodokļu atbrīvojumiem A un B ([10]).

([10]) Līdzīgu tuvinājumu sk. Komisijas 2008. gada 2. jūlija lēmumā ar valsts atbalstu saistītā lietā C-16/04, kurā Grieķija piešķīra atbalstu par labu *Hellenic Shipyards* (vēl nav publicēts *Oficiālajā Vēstnesī*, bet ir pieejams http://ec.europa.eu/competition/state_aid/register/).

(57) Grieķija ir sniegusi informāciju par produkciju, ko *ELVO* pārdevis attiecīgi militāru programmu vajadzībām un civilajiem klientiem. Pamatojoties uz laika posmu no 1987. gada līdz 2000. gadam ieskaitot, proti, laika posmu, uz kuru attiecās nodokļu atbrīvojumi, militāro programmu vajadzībām pārdotās produkcijas vidējā svērtā proporcija ir 79,9 %. Attiecīgi civilās produkcijas īpatsvars ir 20,1 %.

(58) Piemērojot šo koeficientu nodokļu atbrīvojumiem, nesaderīgā atbalsta summa, kas jāatgūst no *ELVO* (visas summas aprēķinā ir noapaļotas līdz tuvākajai pilnajai valūtas vienībai), ir GRD 1 193 753 186 × 0,201 = GRD 239 944 390 attiecībā uz nodokļu atbrīvojumu A, un EUR 3 546 407,89 × 0,201 = EUR 712 827,99 attiecībā uz nodokļu atbrīvojumu B.

(59) Tomēr, ja Komisija pieņem, ka 79,9 % no jebkuras ienākošās valsts līdzekļu summas būtu izmantoti *ELVO* militāro darbību finansēšanai, tad tai ir arī jāsecina, ka 79,9 % no jebkuras uzņēmuma izejošo līdzekļu summas jābalstās uz tā militāro darbību īpatsvaru. Tā kā lielākais īpatsvars *ELVO* darbībās ir militārajam virzienam un *ELVO* nesagatavo atsevišķus pārskatus par savas darbības civilo sektoru, pastāv risks, ka tās atbalsta daļas atmaksāšana, kura saņemta attiecībā uz civilajām darbībām, tiks finansēta galvenokārt no līdzekļiem, kas citādā gadījumā tiktu izmantoti militāro darbību finansēšanai. Attiecīgi, lai atjaunotu to konkurences situāciju, kas būtu pastāvējusi, ja uzņēmumam nebūtu piešķirts valsts atbalsts, un lai novērstu papildu atbalsta piešķiršanu civilajām darbībām, Grieķijai būs jānodrošina, ka atbalsts tiek atmaksāts vienīgi no *ELVO* civilo darbību ieņēmumiem ([11]).

(60) Šis lēmums neietekmē Komisijas nostāju, kāda tai var būt attiecībā uz attiecīgo pasākumu saderību ar kopējā tirgus noteikumiem, kas jo īpaši attiecas uz valsts iepirkumu un koncesijām,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Valsts atbalsts GRD 239 944 390 un EUR 712 827,99 apmērā, ko Grieķija nelikumīgi piešķīrusi par labu *ELVO*, pārkāpjot Līguma 88. panta 3. punktu, nav saderīgs ar kopējo tirgu.

([11]) Sk. 10. zemsvītras piezīmē minēto spriedumu lietā C-16/04, jo īpaši 340. punktu *et seq*.

2. pants

1. Grieķija atgūst 1. pantā minēto atbalstu no atbalsta saņēmēja. Atbalstu atmaksā vienīgi no *ELVO* civilo darbību ieņēmumiem.

2. Atmaksājamām summām piemēro procentus par laika posmu, kas sākas dienā, kad summas nodotas atbalsta saņēmēja rīcībā, un beidzas to faktiskās atmaksāšanas dienā.

3. Procentu likmi aprēķina, summējot procentus saskaņā ar Komisijas Regulas (EK) Nr. 794/2004 ([12]) V nodaļu.

3. pants

1. Lēmuma 1. pantā minētā atbalsta atgūšana ir tūlītēja un spēkā esoša.

2. Grieķija nodrošina, ka šis lēmums tiek izpildīts četru mēnešu laikā pēc tā paziņošanas.

4. pants

1. Divu mēnešu laikā pēc šā lēmuma paziņošanas Grieķija iesniedz Komisijai šādu informāciju:

a) kopējā summa (pamatsumma un atmaksas procenti), ko atbalsta saņēmējam ir pienākums atmaksāt (šajā saistībā Grieķija konkrēti norāda precīzu dienu, kad tiek atmaksāti EUR 634 088,99 saistībā ar nodokļu atbrīvojumu B (sk. 14. apsvēruma otro ievilkumu));

b) šā lēmuma izpildei jau veikto un iecerēto pasākumu sīks apraksts;

c) dokumenti, kas apliecina, ka atbalsta saņēmējam ir pieprasīts atmaksāt atbalstu.

2. Grieķija turpina informēt Komisiju par valsts pasākumu īstenošanas gaitu šā lēmuma izpildes ietvaros tikmēr, kamēr nav pabeigta 1. pantā minētā atbalsta atmaksa. Tā pēc Komisijas pieprasījuma nekavējoši iesniedz informāciju par šā lēmuma izpildei jau veiktajiem un iecerētajiem pasākumiem. Tā arī sniedz sīku informāciju par atbalsta summām un atmaksas procentiem, kas jau atgūti no atbalsta saņēmēja.

5. pants

Šis lēmums ir adresēts Grieķijas Republikai.

Briselē, 2009. gada 24. martā

Komisijas vārdā –
Komisijas locekle
Neelie KROES

([12]) 2004. gada 21. aprīļa Regula (EK) Nr. 794/2004, ar ko īsteno Padomes Regulu (EK) Nr. 659/1999, ar kuru nosaka sīki izstrādātus noteikumus EK līguma 93. panta piemērošanai (OV L 140, 30.4.2004., 1. lpp.).

Informācija par saņemtajām, atgūstamajām un jau atgūtajām atbalsta summām

Informācija par atbalsta saņēmēju	Kopējā atbalsta summa, kas saņemta atbilstoši shēmai (*)	Kopējā atbalsta summa, kas jāatgūst (*) (Pamatsumma)	Kopējā summa, kas jau atmaksāta (*)	
			Pamatsumma	Atmaksas procenti

(*) Miljoni valsts valūtas vienību.